

YATIRIMCILAR KEÇİNİN ÖNEMİNİ KEŞFETTİ

Top, Türkiye'nin bu alana gereken önemi vermesi gerektiğinin altını çiziyor.

Önemli yarar sağlıyor

Mehmet Koyuncu, sararım aksine keçinin ornama birçok yarar sağladığına işaret ediyor. Sanayileşmiş ülkelerde keçinin ekolojik bir değer olarak görülmesini kaydeden Koyuncu, "Keçilerin aktif olarak bütünlüküne zarar verdikleri tarzi, keçilerin çoban gözetiminden uzak başboş otlatıldığı durumlar için doğru olabilir" diye konuşuyor ve ekliyor: "Bugün birçok ülkede keçi yetiştiricileri, biriki dertleri için uygun otlatma yaptıkları için keçiler dışına çıkarı zar vermiyor. Hatta gübreleri ile ekolojiye hizmet etmektedir."

TZOB Başkanı da umutlu

Keçi sütünün Türkiye için önemini vurgulayan bir isim de Türkiye Ziraat Odaları Birliği Genel Başkanı Semai Bayraktar. Keçi sütü için en kısa zamanda ileriye yönelik stratejiler belirlenmesi ve hayata geçirilmesi yönünde uyarıda bulunan Bayraktar, "Özellikle pazarı da kolay talep görebilen katma değeri yüksek ürünlerin bu alanda üretilmesi için çalışmalarına hız kazandırmamız ne kadar önemli olduğu daha iyi anlaşılır" diye konuşuyor.

Üretken ürünlerin pazarı talep görmesinin ürünü de tetikleyeceği diye getiren Semai Bayraktar, Türkiye'nin dünyanın keçi sütü ürünü üretici ve dünya pazarlarına stanın sayılı ülkelerinden biri olacağını ifade ediyor. Bu arada keçi sütü üretimi ve talebine bakıldığında ileriiki dönemde üretiminin talebi karşılayamayacağı görülüyor.

Üretim, talebe yetişemeyecek

DPT Dokuşuncu Kalkınma Planı Hıyvançılık Özel İhtisas Komisyonu Raporuna göre, 2004 yılında keçi sütünde kişi başı 3,64 kg olan talebin 2013 yılında 4,5 kg'ye ulaşacağı buna karşılık 2004 yılında kişi başı 3,6 kg olan üretimin ancak 3,7 kg'ye ulaşacağı görülüyor. Yani ilerleyen dönemlerde Türkiye'de kişi başı keçi sütü üretimi kişi başı talebi karşıla-

Hasan Öner, 300 keçi ile üretime başladı

Keçi sütü konusunda bir yatırımda Denizli'de gerçekleştiriliyor. Denizli'deki Edem Center Pastaneleri'nin sahibi olan Hasan Öner, neden bu alanda yatırıma yöneldiğini şöyle anlatıyor: "Ürün yıllardır dondurma üretimini ile ilgilenmekteyim. Kaliteli dondurma üretimi için gerekli hammadde olan süt ihtiyacını karşılamak ve keçi sütü elde etmek için kendi süt üretimini sağlamak amacıyla bu yatırıma karar verdim."

300 başlık keçi çiftliği kurarak süt üretimine başladığını dile getiren Hasan Öner, üreticilerin keçi sütünü ya an kendi dondurma üretimlerinde kullandıklarını belirtiyor, çiftlik kapasitesini genişleterek artan taleplere cevap vermeyi de planlıyor.

mayacak gibi gözüküyor. Toplam keçi sütü talebi 2004 yılında 259 bin tondan 2013 yılında 356 bin tona yükselirken aynı dönemde üretimde 259 bin tonla 290 bin tona ulaşacağı öngörülüyor. Yani yaklaşık 10 yıl sonra üretimin talebi karşılama 57 bin ton bir açık olacağı dikkat çekiyor.

Yatırım maliyeti

Keçi sütü üretimine karar veren yatırımcıların ilk akla gelen sorular arasında öncelikle bu iş için gerekli olan sermaye yer alıyor. Daha sonra ise üretimin yeri, büyüklüğü ve koşulları nasıl olmalı gibi sorular soruluyor. Bu da bu sorular keçi sütü üretiminde uzman olan Bolca Keçi Sütü Ürünleri İşleme Müdürlüğü Veteriner Hekim Cahat Bulut'a yöneltiliyor. Öncelikle keçi sütü ve ürünlerine olan ilgiğin her geçen gün arttığına ve bunun neticesinde de keçilerin değerinin yükseldiğine işaret eden Bulut, özellikle saf Saanen keçilerinin oldukça değerli olduğunu vurguluyor. Keçi yetiştirmeyi dü-

Bolca Hindi kurucusu Şerafettin Erbayram: Yüzde 100 keçi sütünden çeşitli peynirler üreteceğiz

Sağlıklı ürünler alanında yaptığı yatırımlara dikkat çeken, Bolca'nın önde gelen sanayicilerinden ve Bolca Hindi'nin kurucusu Şerafettin Erbayram, Türkiye'de keçi sütü alanında yatırım yapan öncülerdendir. 2000 yılında Bolca Keçi Süt Ürünleri Şirketi ile bu alana yönelen Erbayram, amaçlarını şu cümlelerle özetliyor:

"Sağlıkla ilgili her geçen gün yeni bir özelliği keşfedilen keçi sütü elde etmek için entanüf bakım koşullarında otlatma yapmaksızın kapalı alan ve açık gezime alanında üreticinin elinde mevcut bulunan ve inek yetiştiriciliği için kullanılmayan kapalı alanlardan ve yine üreticinin kendi üretiminden elde

ettiği yem bitkilerinden yararlanarak hijyenik keçi sütü elde etmek ve bu sütü işlemek."

Erbayram, keçilerin Türkiye'ye ithal edilen saf Saanen ırkı keçilerden ve bunların melezlerinin ülke genelinden toplanmasından oluştuğunu vurguluyor. Her geçen gün süt keçiliği ile ilgili bilgilerini arttırdıklarını, yeni çalışmalar yaparak ve çeşitli testlerle hayvanların döli, süt verimlerini ve yaşama güçlerini artırma yolunda gayret gösterdiklerini kaydeden Erbayram, yüzde 100 keçi sütünden çeşitli peynirlerin üretimini planladıklarını da belirtiyor. UHT keçi sütü ve keçi sütünden mama üretimi düşünüldüklerini de açıklıyor.

Mado, keçi sütü fabrikası kuracak

Bu alanda yatırım yapacak olan önemli bir isim ise Kahramanmaraş Mado Dondurmacısı Mehmet Kanbur. Keçi sütü fabrikası kurmayı düşünen Mehmet Kanbur, neden bu konuda yatırım yapacağını şöyle özetliyor: "Dondurmacının keçi sütünden yapımını olması ve bu bölgede önceden beri keçi yetiştiriciliğinin yapılması, keçi sütü fabrikası kurma düşüncesinin gelişmesinde etkili oldu."

Mehmet Kanbur, uygun mekânların oluşturulması ve gerekli alt yapıyı kurulması halinde tesisi kendi bölgelerinde kuracaklarını belirtiyor. Yaklaşık 3-5 milyon dolar arasında bir yatırım olacağını açıklayan Kanbur, keçi sütünü kendi üretimlerinde kullanacaklarını ancak dışarıya da keçi sütü satacaklarını dile getiriyor. Kanbur, "Keçi sütünün tüm yararlarını göz önünde bulundurarak devrilmemizi keçi sütünden yapıyoruz. Gelecekte bu alanda yatırımlarımızı devam ettireceğiz. Hatta da ileri boyutlara taşınarak keçi sütü ve keçi sütü ürünlerinin tüketimiyle daha sık buluşacağı kanaatindeyim" görüşünü kaydediyor.

görüştüklerini de açıklıyor.

Dünya 12'ncisiyle

Türkiye'de 2004 yılı rakamlarına göre, toplam 10,6 milyon ton sütü üretimi inek yüzde 90, koyun yüzde 7,3, keçi yüzde 2,4 ve manda yüzde 0,4 pay alıyor.

1960 yılından günümüze gelindiğinde keçi sayısal olarak yüzde 65, keçi sütü üretiminde ise yüzde 57'dir. Son 25 yıllık periyoda bakıldığında toplam süt üretimindeki keçi sütünün payı yüzde 12'lerden yüzde 12'ye düşmüştür.

TÜİK rakamlarına göre, 1990 yılında yaklaşık 324 bin ton olan keçi sütü üretimi 14 yıllık süre sonunda yani 2004 yılında yüzde 21 oranında azalarak 256 bin tona geriledi.

Dünyanın en büyük keçi sütü üreticisi 2,7 milyon ton üretim ve 813 milyon dolar değerle Hindistan, Hindistan'ın 1,4 milyon ton üretim ile Bangladeş, 1,3 milyon ton ile Sudan geliyor.

Türkiye 240 bin ton üretim ile dünya keçi sütü üretiminde 12'nci sırada yer alıyor.

nen yatırımcıların öncelikle keçi sütü mi, yoksa ürününi mü tercih edeceklerine karar vermeleri ve ona göre yer seçmeleri gerektiğini belirten Ömer Bulut, en azından sütünü bir maddesayısını seçmeli seçilecek yakınlıkta bir yerde üretimin gerçekleştirilmesinin gerekli olduğunu altını çiziyor.

Ahırların, keçilerin yem, su, sağım ve doğum ihtiyaçları dikkatle planlanmasının önemine işaret eden Bulut, orta ölçekli bir çiftlik için 100 baş sağım keçinin uygun bir sayı olduğunu belirtiyor. Bulut, "Bir adet keçi için 2 metre kare kapalı alan ve bunun içi üç metre açık gezime alan düzenlenmelidir" diyerek üretimin için gerekli olan yer konusunda fikir veriyor. Kendilerinin dövizlik keçileri 600 YTL'ade alarak üretime verdiklerini kaydeden Bulut, yatırımın geri dönüştürme de, "Başlangıçta canlı hayvana yapılan yatırım 2 saatin dönerim sonunda geri alınır. İyine yatırımları da düzenlülürse geri dönüş üç, dört yıla uzayabilir" sözleriyle özetliyor.